

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESA

LĒMUMS PAR TIESVEDĪBAS IZBEIGŠANU

Rīgā

2008. gada 11. novembrī

Latvijas Republikas Satversmes tiesa šādā sastāvā: rīcības sēdes priekšsēdētājs
Gunārs Kūtris, tiesneši Juris Jelāgins un Kristīne Krūma,

izskatījusi lietu **Nr. 2008-24-03 „Par Rīgas teritorijas plānojuma 2006. – 2018. gadam daļas, kas paredz, ka teritorija starp A. Deglava ielu, Lubānas ielu, izbūvēto A. Deglava ielas turpinājumu līdz Kaives ielai un projektēto Rembates ielu ir jauktas apbūves teritorija, atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 1. un 115. pantam”** ,

konstatēja:

1. 2008. gada 29. jūlijā Satversmes tiesa ierosināja lietu pēc Ģirta Greiškalna, Radiona Manuilova, Borisa Aleksejenko, Aināra Andzena, Birutas Andzenas, Ulda Greiškalna, Irēnas Valdas Greiškaldas, Jāņa Raubiška, Noras Masulānes, Arņa Garjāņa, Irēnas Garjānes, Ginta Garjāņa, Māra Garjāņa, Kārļa Kaupuža, Mārtiņa Kaupuža, Tālivalža Jāgera, Ditas Jāgeres un Silvijas Jāgeres (turpmāk – Pieteikuma iesniedzēji) konstitucionālās sūdzības.

Konstitucionālajā sūdzībā apstrīdēta Rīgas teritorijas plānojuma 2006. – 2018. gadam daļa, kas paredz, ka teritorija starp A. Deglava ielu, Lubānas ielu, izbūvēto A. Deglava ielas turpinājumu līdz Kaives ielai un projektēto Rembates ielu ir jauktas apbūves teritorija un centra apbūves teritorija (turpmāk arī – Apstrīdētais plānojums), atbilstība Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 1. un 115. pantam.

2. Rīgas teritorijas plānojums 2006. – 2018. gadam (turpmāk arī – Teritorijas plānojums) ir izstrādāts kā atsevišķs dokuments ilgtermiņa teritorijas plānošanas dokumentu kopuma „Rīgas pilsētas attīstības plāns 2006. – 2018. gadam” (turpmāk arī – Attīstības plāns) ietvaros. Attīstības plāns sastāv no trim savstarpēji saistītiem dokumentiem, proti, Rīgas ilgtermiņa attīstības stratēģijas līdz 2025. gadam, Rīgas attīstības programmas 2006. – 2012. gadam un Teritorijas plānojuma.

Teritorijas plānojuma izstrāde tika uzsākta 2002. gada 4. jūnijā, Rīgas domei (turpmāk – Dome) pieņemot lēmumu Nr.1385 „Par Rīgas attīstības plāna 2006. – 2018. gadam izstrādes uzsākšanu”.

Dome 2005. gada 15. novembrī pieņēma lēmumu Nr. 584 „Par Rīgas teritorijas plānojuma 2006. – 2018. gadam galīgās redakcijas noteikšanu, Rīgas ilgtermiņa attīstības stratēģijas līdz 2025. gadam apstiprināšanu un Rīgas attīstības programmas 2006. – 2012. gadam galīgās redakcijas apstiprināšanu”.

Dome 2005. gada 20. decembrī apstiprināja Teritorijas plānojumu, pieņemot lēmumu Nr. 749 „Par Rīgas teritorijas plānojuma 2006. – 2018. gadam apstiprināšanu”. Saskaņā ar minētā lēmuma 1. punktu Teritorijas plānojuma grafiskā daļa un Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi ir izdoti kā Domes 2005. gada 20. decembra saistošie noteikumi Nr. 34 “Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi” (turpmāk – Noteikumi Nr. 34). Lēmums publicēts laikrakstā „Latvijas Vēstnesis” 2006. gada 3. janvārī.

Dome 2007. gada 23. janvārī pieņēma lēmumu Nr. 1953 „Par grozījumu izstrādes uzsākšanu Rīgas domes 20.12.2005. saistošo noteikumu Nr.34 „Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi” daļā „Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi”” (turpmāk – Domes lēmums Nr. 1953) un lēmumu Nr. 1954 „Par grozījumu izstrādes uzsākšanu Rīgas domes 20.12.2005. saistošo noteikumu

Nr. 34 "Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi" grafiskajā daļā „Galvenās aizsargjoslas un citi zemesgabalu aprobežojumi M 1:10 000” (turpmāk – Domes lēmums Nr. 1954). Savukārt 2007. gada 3. jūlijā Dome pieņēma lēmumu Nr. 2633 „Par grozījumu izstrādes uzsākšanu Rīgas domes 20.12.2005. saistošo noteikumu Nr. 34 "Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi" grafiskajās daļās „Teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana M 1:10 000” un „Apbūves stāvu skaita plāns M 1:10 000” (turpmāk – Domes lēmums Nr. 2633). Ar minētajiem lēmumiem tika uzsākta grozījumu izstrāde Rīgas teritorijas plānojumā 2006.–2018. gadam.

Dome 2008.gada 1.aprīlī pieņēma lēmumu Nr.3535 „Par grozījumiem ar Rīgas domes 03.07.2007. lēmumu Nr.2633 „Par grozījumu izstrādes uzsākšanu Rīgas domes 20.12.2005. saistošo noteikumu Nr.34 „Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi" grafiskajās daļās „Teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana M 1:10 000" un „Apbūves stāvu skaita plāns M 1:10 000”” apstiprinātajā darba uzdevumā” (turpmāk – Domes lēmums Nr. 3535) .

3. Pieteikuma iesniedzēji norāda, ka, pieņemot Apstrīdēto plānojumu, teritorijā starp A. Deglava ielu, Lubānas ielu, izbūvēto A. Deglava ielas turpinājumu līdz Kaives ielai un projektēto Rembates ielu (turpmāk – Apstrīdētā teritorija) kā plānoto (atļauto) izmantošanu noteica jauktu apbūvi un centra apbūvi ar pieļaujamo maksimālo stāvu skaitu 4, 7 – 9, 13 – 17, 25 un vairāk atkarībā no stāvu skaita plānā noteiktā. Savukārt saskaņā ar iepriekš spēkā bijušo Rīgas attīstības plānu 1995 – 2005 Apstrīdētā teritorija esot bijusi noteikta kā mazstāvu dzīvojamā teritorija ar maksimālo stāvu skaitu 3. Par Apstrīdētās teritorijas plānoto (atļauto) izmantošanu Pieteikuma iesniedzēji nebija informēti un uzzināja tikai 2006. gada jūlijā, kad Apstrīdētajā teritorijā tika uzsākti ceļa pārbūves un paplašināšanas darbi. Viens no Pieteikuma iesniedzējiem – Ģirts Greiškalns 2006. gada jūlija beigās vērsās Domē un noskaidroja, ka Teritorijas plānojums paredz ne tikai ceļa pārbūvi, bet arī Apstrīdētajā teritorijā esošo zemesgabalu apbūves statusa maiņu un augstceltņu apbūvi.

2007. gada februārī Pieteikuma iesniedzēju rīcībā nonāca informācija par SIA „Augstbūve” ierosinājumu Apstrīdētajā teritorijā esošajos zemesgabalos ar kadastra Nr. 0100 1121 0981 un Nr. 0100 121 1563 būvēt 25 stāvu daudzfunkcionālās apbūves

centru un kādas fiziskās personas ierosinājumu būvēt zemesgabalā ar kadastra Nr. 0100 1212 633 vienu 17 stāvu un vienu 15 stāvu daudzfunkcionālo būvi.

Pieteikuma iesniedzēji 2007. gada 14. martā nosūtīja vēstuli Domes Pilsētas attīstības departamenta direktora vietniekam Pēterim Strancim, lūdzot pārskatīt Apstrīdētajā teritorijā ietilpstošo viņu īpašumā esošo zemesgabalu plānoto (atļauto) izmantošanu un noteikt mazstāvu apbūvi, kā tas bija līdz Apstrīdētā plānojuma spēkā stāšanās brīdim. Atbildes vēstulē Pieteikuma iesniedzējiem tika norādīts, ka viņu priekšlikumi ir ietverti priekšlikumu Teritorijas plāna grozījumu izstrādei apkopojumā un tiks nodoti izvērtēšanai deputātiem.

2007. gada jūnijā Pieteikuma iesniedzēji tika informēti par Apstrīdētajā teritorijā īstenojamās būvniecības ieceres nodošanu publiskai apspriešanai.

2008. gada 9. maijā Pieteikuma iesniedzēji izteica iebildumus pret Teritorijas plānojuma grozījumu projektu, jo tas paredzēja Apstrīdētajā teritorijā atjaunot iepriekšējo izmantošanas veidu tikai Pieteikuma iesniedzēju īpašumā esošajiem zemes gabaliem. Taču blakus esošajos zemesgabalos (kadastra Nr. 0100 1212 633, Nr. 0100 1121 0981 un Nr. 0100 121 1563) Teritorijas plānojuma grozījumu projekts izmaiņas neparedzēja. Līdz ar to šajos zemesgabalos esot iespējams būvēt daudzstāvu (25 stāvu un augstākas) mājas. Tāpēc Pieteikuma iesniedzēji vērsās Domē ar lūgumu atjaunot iepriekšējo izmantošanas veidu arī blakus esošajos zemesgabalos (kadastra Nr. 0100 1212 633, Nr. 0100 1121 0981 un Nr. 0100 121 1563), kuros iecerēta daudzstāvu apbūve.

Pieteikuma iesniedzēji norāda, ka, veicot apbūvi Apstrīdētajā teritorijā atbilstoši Apstrīdētajam plānojumam, pilnībā mainīsies iedzīvotāju sastāvs un teritorijas statuss – no privātas izmantošanas (ar ierobežotu pieeju) teritorijas uz publiski pieejamu teritoriju. Mainot teritorijas izmantošanas veidu no savrupmāju apbūves uz jauktu apbūvi, Apstrīdētās teritorijas pašreizējo iedzīvotāju (tostarp Pieteikuma iesniedzēju) dzīves kvalitāte tikšot pazemināta.

Pieteikuma iesniedzēji uzskata, ka Dome, izstrādājot un pieņemot Apstrīdēto plānojumu, nav nodrošinājusi Pieteikuma iesniedzēju viedokļa un atbildīgo institūciju uzklausišanu, pušu interešu izvērtēšanu un līdzsvarošanu atbilstoši normatīvo aktu un teritorijas plānošanas principu prasībām. Kampanja „Es daru Rīgu” esot rīkota nevis Teritorijas plānojuma, bet gan Attīstības plāna izstrādes ietvaros. Savukārt Attīstības

plāns esot tikai viens no dokumentiem, kas jāņem vērā, izstrādājot Teritorijas plānojumu. Attīstības plāns esot vērsts uz vīzijas izstrādi, un to nevarot pielīdzināt Teritorijas plānojumam. Neviens no jautājumiem kampaņas „Es daru Rīgu” ietvaros neesot norādījis uz to, ka notiek arī Teritorijas plānojuma izstrāde, kas tiešā veidā ietekmēs katra iedzīvotāja ikdienas dzīvi un privātā īpašuma izmantošanas veidu. Iedzīvotājs, kurš agrāk ar šiem jautājumiem nav saskāries, nevarot no Domes sniegtās informācijas izsecināt, ka tiek izstrādāts arī Teritorijas plānojums. Turklāt pašvaldībai esot pienākums personīgi informēt visu to zemesgabalu īpašniekus, kurus, iespējams, skars Teritorijas plānojums, taču Dome to neesot darījusi. Tādējādi Apstrīdētais plānojums pieņemts, būtiski pārkāpjot teritorijas plānošanas procedūru un sabiedrības tiesības uz efektīvu līdzdalību, un tāpēc tas esot pretrunā ar Satversmes 115. pantu.

Pieteikuma iesniedzēji norāda, ka Apstrīdētais plānojums neatbilst arī Satversmes 1. pantam, jo, mainot Apstrīdētās teritorijas atļauto izmantošanu, esot pārkāpts tiesiskās paļāvības princips. Mainot atļauto izmantošanu, pašvaldībai saskaņā ar Teritorijas plānošanas likuma 3.panta 6.punktu esot pienākums ievērot nepārtrauktības un pēctecības principu, kas nodrošina to, ka, mainoties spēkā esošā teritorijas plānojuma pamatojumam, teritorijas plānojums tiek grozīts, saglabājot tās teritorijas plānojuma daļas, kuru pamatojums nav mainījies. Nepārtrauktības princips nodrošinot gan tiesisko stabilitāti, gan attiecīgās teritorijas iedzīvotāju dzīves stabilitāti un „vides pastāvību”. Tā kā ar Teritorijas plānojumu Apstrīdētās teritorijas atļautā izmantošana ir mainīta no mazstāvu dzīvojamās teritorijas uz jauktu apbūvi un centra apbūvi, Pieteikuma iesniedzēji uzskata, ka Dome ir pārkāpusi nepārtrauktības un pēctecības principu.

Pieteikuma iesniedzēji esot paļāvušies uz Apstrīdētās teritorijas izmantošanas veida nemainīgumu. Pieteikumā uzsvērts, ka „indivīds atbilstoši tiesiskās paļāvības principam var paļauties uz likumīgi izdotas tiesību normas pastāvību un nemainīgumu”.

Līdz ar to Pieteikuma iesniedzēji lūdz Satversmes tiesu izvērtēt Apstrīdētā plānojuma atbilstību Satversmes 1. un 115. pantam.

4. Institūcija, kas izdevusi apstrīdēto aktu, – Rīgas dome –nepiekrīt Pieteikuma iesniedzēju viedoklim par Apstrīdētā plānojuma neatbilstību Satversmes

1. un 115.pantam. Pieteikuma iesniedzēji esot balstījušies uz nepareiziem pieņēmumiem un normatīvajos aktos noteiktā pašvaldības pienākuma nodrošināt iespēju sabiedrībai piedalīties ar vidi saistītu lēmumu pieņemšanā neatbilstošu interpretāciju. Līdz ar to nepamatots esot pieteikumā ietvertais apgalvojums, ka Dome, izstrādājot Teritorijas plānojumu, neesot nodrošinājusi sabiedrības viedokļa un atbildīgo institūciju uzklausīšanu, pušu interešu izvērtēšanu un līdzsvarošanu atbilstoši normatīvo aktu un teritorijas plānošanas principu prasībām.

Dome uzskata, ka ir nodrošinājusi sabiedrības informēšanu un iesaistīšanu Teritorijas plānojuma izstrādāšanas gaitā. Papildus trijiem sabiedriskās apspriešanas posmiem Teritorijas plānojuma izstrādes gaitā Dome 2004.gadā esot organizējusi arī vienu no veiksmīgākajām kampaņām sabiedrības iesaistīšanai pilsētas attīstības plānošanā, proti, kampaņu „Es daru Rīgu”. Tas nodrošinājis plānošanas procesa publicitāti ne vien Rīgas teritorijā, bet visā Latvijā. Sabiedrība saņēmusi tiešu un daudzkārtēju informāciju, kā arī esot aicināta aktīvi līdzdarboties un iesaistīties teritorijas plānošanas procesā. Tā rezultātā saskaņā ar Teritorijas plānojuma izstrādi esot saņemti ap 16 000 priekšlikumu un ierosinājumu no iedzīvotājiem un esot bijusi vērojama augsta sabiedrības aktivitāte attīstības plānošanas un pilsētas teritorijas plānošanas norisēs. Tāpēc nepamatota esot Pieteikuma iesniedzēju norāde, ka Dome neesot informējusi sabiedrību par Teritorijas plānojuma izstrādi un neesot veicinājusi to, lai sabiedrība efektīvi piedalītos Teritorijas plānojuma apspriešanā. Sabiedrības iesaistīšana Teritorijas plānojuma izstrādē esot vērtējama kā viena no plašākajām un veiksmīgākajām kampaņām pašvaldību teritoriju plānošanas kontekstā. Turklāt Dome esot nodrošinājusi arī publikācijas presē, radio, televīzijā un citos plašsaziņas līdzekļos, lai maksimāli efektīvi un visaptveroši informētu sabiedrību un iesaistītu to lēmumu pieņemšanā Teritorijas plānojuma izstrādes laikā.

Dome norāda, ka Attīstības plāns ir dokumentu kopums, kas vienlīdz ietver gan pilsētas attīstības stratēģiju, gan attīstības programmu, gan arī Teritorijas plānojumu. Šie plānošanas dokumenti esot savstarpēji saistīti un cits citu papildinot. Tāpēc ikvienam, tostarp Pieteikuma iesniedzējiem, esot sniegta informācija un nodrošināta iespēja sabiedriskās apspriešanas ietvaros iepazīties ar Teritorijas plānojumu un izvirzīt savus iebildumus un pretenzijas pret tā izstrādes gaitu, arī kampaņas „Es daru Rīgu” ietvaros.

Dome uzsver: ja ieinteresētā sabiedrība ir pietiekami informēta par savām tiesībām un iespējām, bet tās neizmanto, to nevar uzskatīt par teritorijas plānošanas procedūras pārkāpumu.

Dome nepiekrīt arī Pieteikuma iesniedzēju viedoklim par Apstrīdētā plānojuma neatbilstību no Satversmes 1. panta izrietošajam tiesiskās paļāvības principam.

Dome uzskata, ka, izstrādājot Teritorijas plānojumu, it īpaši attiecībā uz Apstrīdēto teritoriju, tā rīkojusies tieši atbilstoši nepārtrauktības un pēctecības principam. Proti, grozījusi iepriekšējo plānojumu tur, kur mainījies tā pamatojums vai jau iepriekš ilgstoši pastāvējis plānotajai (atļautajai) izmantošanai neatbilstošs pamatojums, un saglabājusi nemainīgas tās Teritorijas plānojuma daļas, kuru pamatojums nav mainījies. Apstrīdētajā teritorijā jau ilgi pirms Teritorijas plānojuma izstrādes esot plānota daudzstāvu apbūve. Nosakot šādu teritorijas izmantošanu, tika turpināta agrāko teritorijas plānojumu tendence un īstenots agrākajos teritorijas plānojumos noteiktais mērķis. Šādai atļautās izmantošanas maiņai esot vēsturiski iemesli. Proti, jau Rīgas attīstības plāna 1995-2005 izstrādes gaitā diskusijās esot norādīts, ka Rīgas telpiskās kompozīcijas veidošanas ietvaros ir paredzēts akcentēt pilsētas galvenos struktūrmezglus un funkcionālos mezglus, vietas, kurās atsevišķas funkcionālās zonas tiks pieslēgtas pilsētas ap lielceļiem un maģistrālēm. Iespēju robežās akcentēta apbūve izvietota vai izvietojama ap lielceļu, maģistrāļu un Daugavas posmu asīm. Tādējādi Rīgas pilsētas telpiskajā kompozīcijā tiktu veidoti tā sauktie Rīgas vārti, kuru plānotais novietojums bijis skaidri atainots jau Rīgas attīstības plānam 1995-2005 pievienotajā plānā „10.1. Telpiskā struktūra”. Šajā plānā jau 1995.gadā bijušas norādītas vietas, kurās esošā vai plānotā apbūve veidojama kā akcents, kas simbolizē „Rīgas vārtus”. Starp astoņiem ieejas punktiem Rīgas pilsētā esot norādīta arī Apstrīdētā teritorija, un tas nozīmējot, ka jau 1995.gadā Rīgas attīstības plāna 1995-2005 izstrādes ietvaros akcentēta Apstrīdētās teritorijas apbūve tikusi apspriesta un plānota.

Tādējādi Teritorijas plānojumā noteiktā Apstrīdētās teritorijas izmantošana esot bijusi pamatota ar vairāk nekā 10 gadus agrāk aizsāktu plānojumu.

Dome norāda, ka Apstrīdētās teritorijas izmantošanas veida maiņas pamatojums rodams arī Rīgas ilgtermiņa attīstības stratēģijas līdz 2025.gadam sadaļā „Rīgas teritorijas izmantošanas pamatnostādnes”. Tās 4.punktā noteikts, ka ir

jāizvairās no pilsētas izplešanās, tā vietā izmantojot pilsētas administratīvi teritoriālos resursus un uz telpas ekonomiju vērstas celtniecības metodes, atvēlot celtniecībai zemi transporta mezglu tuvumā, veicinot pilsētas iekšējo attīstību, paaugstinot dzīves un mājokļu kvalitāti pilsētas teritorijā, kā arī iespēju robežās saglabājot funkcionāli, bioloģiski un ainaviski vērtīgās dabas teritorijas. Tāpēc tas apstāklis, ka Apstrīdētajā teritorijā jau vairāk nekā 50 gadus ir pastāvējusi savrupmāju apbūve, esot aplūkojams vienīgi kopsakarā ar to apstākli, ka šajā teritorijā ilgstoši bijusi plānota daudzstāvu apbūve kā akcentēta maģistrālo ielu ieeja Rīgas pilsētā. Turklāt daudzstāvu apbūve Deglava ielas noslēgumā pie Rīgas robežas esot plānota ne tikai kopš Rīgas attīstības plāna 1995-2005 izstrādes uzsākšanas, bet vairākkārt plānota un apspriesta arī pagājušā gadsimta astoņdesmitajos gados. Nosakot šādu teritorijas izmantošanu, Dome būtībā īstenojusi agrākajos teritorijas plānojumos noteikto mērķi.

Dome uzsver, ka tiesiskās paļāvības princips ir aktuāls attiecībā uz tādu normatīvo aktu nemainīgumu, ar kuriem personām piešķirtas noteiktas tiesības vai priekšrocības, bet ne attiecībā uz tādu aktu nemainīgumu, kuri noteic personu tiesību ierobežojumus. Teritorijas plānojums kā normatīvs akts lielā mērā esot tieši personu tiesības ierobežojošs dokuments. Attiecībā uz vietējās pašvaldības teritorijas plānojuma nemainīgumu pēc tā termiņa beigām apstākļos, kad atšķirīgi teritorijas izmantošanas noteikumi esot apspriesti jau tā spēkā esamības laikā, tiesiskā paļāvība nevarētu veidoties un nevarētu būt aizsargājama.

Dome pauž viedokli, ka Apstrīdētais plānojums atbilst gan Satversmes 1., gan 115.pantam un nerada Pieteikuma iesniedzējiem Satversmē noteikto pamattiesību aizskārumu. Līdz ar to neesot pamata Apstrīdētā plānojuma atzīšanai par spēkā neesošu.

5. Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrija (turpmāk – RAPLM) tika aicināta sniegt informāciju par Ministru kabineta 2004. gada 19. oktobra noteikumu Nr. 883 „Vietējās pašvaldības teritorijas plānošanas noteikumi” (turpmāk – Noteikumi Nr. 883) 54. punktā ietverto jēdzienu skaidrojumu un minētās normas piemērošanas praksi.

RAPLM norāda, ka normatīvie akti neparedz atsevišķu institūciju, kas kontrolētu, vai vietējās pašvaldības ievēro Noteikumu Nr. 883 54.punkta prasības.

Vietējo pašvaldību būvvaldēm plānošanas un arhitektūras uzdevumā esot jānorāda institūcijas, no kurām jāsaņem projektēšanas nosacījumi. Ja kāda no institūcijām konstatē, ka konkrētajā gadījumā bija nepieciešams izstrādāt detālplānojumu, tā varot atteikties izsniegt projektēšanas nosacījumus. Šādā gadījumā institūcijai esot tiesības informēt ministriju par to, ka vietējā pašvaldība nav ievērojusi Noteikumu Nr. 883 54.punkta prasības. Savukārt RAPLM esot tiesīga norādīt pašvaldībai uz nepieciešamību izstrādāt detālplānojumu.

Sniedzot atbildi uz Satversmes tiesas jautājumu par tiesiskajām sekām, kas var iestāties gadījumā, ja vietējā pašvaldība veic zemes vienību sadalīšanu, apvienošanu vai jaunu būvniecību, bet pretēji Noteikumu Nr.883 54.punktam neizstrādā detālplānojumu, RAPLM norāda: ja pašvaldība atļāvusi zemes vienību sadalīšanu, apvienošanu vai jaunu būvniecību gadījumos, kad atbilstoši normatīvajam regulējumam bija jāizstrādā detālplānojums, persona, kuras tiesības būvniecības procesā ir aizskartas, var vērsties Administratīvajā rajona tiesā ar prasību atcelt vietējās pašvaldības lēmumu. Ja būvatļauja ir izsniegta bez detālplānojuma izstrādes, arī trešajai personai ir tiesības apstrīdēt būvvaldes izsniegto būvatļauju pašvaldības domē (padomē), bet savukārt domes (padomes) lēmumu – pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā.

RAPLM uzsver, ka vietējai pašvaldībai, apstiprinot zemes ierīcības projektu vai izsniedzot būvatļauju, jāpārlicinās, vai ir ievērotas normatīvo aktu prasības attiecībā uz vietējās pašvaldības pienākumu izstrādāt detālplānojumu un tādējādi netiek izdots prettiesisks administratīvais akts.

Satversmes tiesa **s e c i n ā j a:**

6. Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmā daļa noteic: “Konstitucionālo sūdzību (pieteikumu) Satversmes tiesai var iesniegt ikviena persona, kura uzskata, ka tai Satversmē noteiktās pamattiesības aizskar tiesību norma, kas neatbilst augstāka juridiska spēka tiesību normai.” No šīs normas nepārprotami izriet nosacījums, ka persona var vērsties Satversmes tiesā tikai un vienīgi tādos gadījumos, kad pastāv tieša saikne starp šīs personas tiesību aizskārumu un apstrīdēto tiesību normu.

Satversmes tiesas kolēģija, lemjot par lietas ierosināšanu gadījumā, kad pastāv šaubas par konkrēta aizskāruma esamību, tās tulko par labu lietas ierosināšanai.

Tādējādi neskaidro procesuālo jautājumu Satversmes tiesa līdz galam izlemj lietas sagatavošanas un izskatīšanas gaitā.

7. Pieteikuma iesniedzēji apstrīd to, ka Apstrīdētās teritorijas plānotās (atļautās) izmantošanas noteikšana par jauktas apbūves teritoriju un centra apbūves teritoriju atbilst Satversmes 1. un 115. pantam. Pieteikumā norādīts, ka Apstrīdētajā teritorijā divos zemesgabalos (kadastra Nr. 0100 121 1563 un Nr. 0100 121 0981) tiek plānota augstceltņu – četru 25 stāvu māju būvniecība un vienā zemesgabalā (kadastra Nr. 0100 121 2633) tiek plānota vienas 15 stāvu un vienas 17 stāvu mājas būvniecība. Šādā veidā tikšot pārkāptas Pieteikuma iesniedzējiem Satversmes 115. pantā noteiktās pamattiesības, jo viņi neesot bijuši informēti par minētās teritorijas izmantošanas veida maiņu, kamēr tika izstrādāts un pieņemts Rīgas teritorijas plānojums 2006.–2018. gadam.

Līdz ar to Pieteikuma iesniedzēji iebilst gan pret procesu, kādā notika Apstrīdētās teritorijas atļautās (plānotās) izmantošanas maiņa, gan pret konkrētu plānotu saimniecisko darbību – augstceltņu būvniecību, kas iecerēta šajā teritorijā.

8. Likuma „Par pašvaldībām” 14. panta otrās daļas 1. punkts paredz, ka vietējām pašvaldībām, lai tās izpildītu savas funkcijas, likumā ir noteikts pienākums izstrādāt pašvaldības teritorijas attīstības programmu un teritorijas plānojumu, nodrošināt teritorijas attīstības programmas realizāciju un teritorijas plānojuma administratīvo pārraudzību. Savukārt likuma „Par pašvaldībām” 15. panta pirmās daļas 13. punktā noteikts, ka viena no vietējās pašvaldības autonomajām funkcijām ir pienākums izstrādāt pašvaldības teritorijas attīstības programmu un teritorijas plānojumu, nodrošināt teritorijas attīstības programmas realizāciju un teritorijas plānojuma administratīvo pārraudzību.

Saskaņā ar Teritorijas plānošanas likuma 1. pantu teritorijas plānojums ir ilgtermiņa teritorijas plānošanas dokuments vai plānošanas dokumentu kopums, kurš izstrādāts un stājies spēkā normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā un kurā atbilstoši

plānošanas līmenim un plānojuma veidam rakstiski un grafiski attēlota teritorijas pašreizējā un noteikta plānotā (atļautā) izmantošana, kā arī šīs teritorijas izmantošanas aprobežojumi.

Teritorijas plānošanas rezultātā tiek noteikti gan visas valsts, gan atsevišķas teritorijas ilgtspējīgas attīstības virzieni un prasības. Teritorijas plānošana, izstrādājot savstarpēji saskaņotus teritorijas plānojumus, notiek nacionālajā, plānošanas reģiona, rajona pašvaldības un vietējās pašvaldības līmenī. Interesu līdzsvarošana ir panākama, ja teritorijas plānojumu un detālplānojumu izstrādā normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

Satversmes tiesa ir norādījusi, ka normatīvie akti pašvaldībai piešķir plašu rīcības brīvību (diskrecionāro varu) teritorijas plānojuma satura noteikšanā. Tomēr pašvaldībai piešķirtā rīcības brīvība nav neierobežota. Šī rīcības brīvība tiesiski var tikt izmantota vienīgi tās ārējo robežu ietvaros. Par vadlīnijām rīcības brīvības izmantošanai teritorijas plānošanas jomā ir uzskatāmi teritorijas plānošanas principi un vispārējie tiesību principi. Turklāt teritorijas plānojuma un detālplānojuma izstrādāšana nav tikai formāla procedūra. Tā ir reglamentēta, lai varētu identificēt un izsvērt dažādas intereses un noteikt, kurām no tām plānojumā dodama prioritāte. Šajā procesā ir jāpanāk visu iesaistīto pušu interešu līdzsvarošana, vājāko dalībnieku aizsardzība un visas sabiedrības interešu nodrošināšana (*sk. Satversmes tiesas 2004. gada 9. marta sprieduma lietā Nr. 2003-16-05 secinājumu daļas 5. punktu un 2005. gada 14. decembra sprieduma lietā Nr. 2005-10-03 11. punktu*).

Satversmes tiesa ir atzinusi, ka tai nav tiesību iejaukties vietējo pašvaldību teritorijas plānošanas procesā, ja tas vēl nav noslēdzies (*sk. Satversmes tiesas 2007. gada 28. novembra lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2007-16-03 6. punktu*).

8.1. No Domes sniegtās informācijas secināms, ka, pieņemot lēmumus Nr. 1953, Nr. 1954 un Nr. 2633, tikusi uzsākta grozījumu izstrāde Rīgas teritorijas plānojumā 2006.–2018. gadam (*sk. lietas materiālu 3. sēj. 54. – 65. lpp.*). Savukārt saskaņā ar Domes lēmuma Nr. 3535 1.20. punktu zemesgabalos ar kadastra Nr. 0100 121 1563 un Nr. 0100 121 0981 plānots izvērtēt un samazināt atļauto apbūves stāvu skaitu (*sk. lietas materiālu 3. sēj. 81. – 85. lpp.*).

Tāpat no minētā lēmuma 1.16. punkta izriet tas, ka Apstrīdētajā teritorijā esošajiem nekustamajiem īpašumiem plānots izvērtēt un precizēt teritorijas plānoto (atļauto) izmantošanu, to daļēji nosakot par jauktas apbūves teritoriju, dzīvojamās apbūves teritoriju un savrupmāju apbūves teritoriju. Turklāt no 2008. gada 11. novembrī Domes mājaslapas sadaļā „Aktuālā informācija” pieejamās informācijas var secināt, ka pašlaik notiek Teritorijas plānojuma grozījumu pirmās redakcijas izstrāde (sk. <http://www.rdpad.lv/rpap/>).

Tādējādi Apstrīdētajai teritorijai joprojām tiek meklēts piemērotākais un atbilstošākais izmantošanas veids. Savukārt ieinteresētajai sabiedrībai, tostarp Pieteikuma iesniedzējiem, ir reāla iespēja piedalīties Teritorijas plānojuma grozījumu izstrādāšanas procesā un īstenot savas pamattiesības.

8.2. Noteiktos gadījumos teritorijas plānojuma izstrādāšana un pieņemšana kā tāda nav pietiekama, lai persona varētu īstenot konkrētu saimniecisku darbību tai piederošajā nekustamajā īpašumā, piemēram, veikt jaunu būvniecību, kā arī sadalīt vai apvienot nekustamos īpašumus. Šādā gadījumā atbilstoši Teritorijas plānošanas likuma 6. panta piektās daļas pirmajam teikumam un saskaņā ar Noteikumu Nr. 883 54. punktā ietvertajiem nosacījumiem vietējai pašvaldībai ir pienākums konkrētajai vietējās pašvaldības administratīvās teritorijas daļai izstrādāt detālplānojumu. Tieši detālplānojums ir atzīstams par vienu no galvenajiem instrumentiem, kas nodrošina to, ka attiecīgās teritorijas izmantošanā sabiedrības un valsts intereses tiek noteiktā kārtībā saskaņotas ar konkrētu nekustamo īpašumu īpašnieku interesēm (sk. *Satversmes tiesas 2005. gada 16. decembra sprieduma lietā Nr. 2005-12-0103 19. punktu*). Neizstrādājot detālplānojumu, arī skartajai sabiedrībai nepamatoti tiktu liegtas tās tiesības, ko tai piešķir normatīvie akti saistībā ar līdzdalību vietējai pašvaldībai nozīmīgu attīstības lēmumu pieņemšanā.

Ja kādai teritorijai saskaņā ar normatīvo aktu prasībām ir nepieciešams izstrādāt detālplānojumu, tad tās plānošanas process līdz ar teritorijas plānojuma pieņemšanu vēl nav noslēdzies. Šādos gadījumos saimnieciskās darbības, arī būvniecības ieceres īstenošanas, obligāts priekšnoteikums ir spēkā esošs detālplānojums.

9. Līdz ar to Satversmes tiesai *ex officio* jānoskaidro, vai šajā gadījumā pirms plānotās būvniecības ir nepieciešams izstrādāt detālplānojumu.

Šāds jautājums izriet arī no lietas materiāliem, kur vairākos dokumentos norādīts uz nepieciešamību Apstrīdētajai teritorijai izstrādāt detālplānojumu. Valsts akciju sabiedrība „Latvijas valsts ceļi”, vērtējot arī plānoto apbūvi apstrīdētajā teritorijā, *expressis verbis* norādījusi uz to, ka „ir nepieciešams turpināt darbu pie detālplānojuma izstrādes pilsētas teritorijām, jo detālplānojuma neesamība apgrūtina piebraucamo un vietējās satiksmes ceļu noteikšanu un plānošanu” (*lietas materiālu 2.sēj. 2.lpp.*). Sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Metrum” atzinumā „Par iecerētās būvniecības Rīgā, Augusta Deglava ielā 188 un Lubānas ielā 155, Augusta Deglava ielā b/n iespējamo ietekmi uz vides stāvokli, iedzīvotāju sadzīves apstākļiem un nekustamā īpašuma vērtību” (turpmāk – „Metrum” atzinums) norādīts, ka „saskaņā ar Būvniecības likuma 12. pantu pašvaldībai jānodrošina paredzētās būves publiskā apspriešana, kas faktiski šobrīd nav iespējama iztrūkstošo normatīvo aktu dēļ. Ņemot vērā citus spēkā esošos normatīvos aktus un Rīgas teritorijas plānojuma nosacījumu, lai sabalansētu un izvērtētu apbūves ieceres realizācijas iespējas, būtu lietderīgi izstrādāt kvartāla detālplānojumu” (*lietas materiālu 1. sēj. 54.lpp.*).

Minētais jautājums ir nozīmīgs arī tādēļ, ka tad, ja pretēji likumā vai Ministru kabineta noteikumos nostiprinātajam tiesiskajam regulējumam detālplānojums nav izstrādāts, bet būvniecība tomēr tiek īstenota, būvniecības process nevar tikt atzīts par tiesisku (*sk. lietas materiālu 2. sēj. 81. – 86.lpp.*). Šāds secinājums citastarp izriet arī no Būvniecības likuma 3. panta pirmās daļas, kas noteic, ka zemesgabalu drīkst apbūvēt, ja tā apbūve tiek veikta saskaņā ar vietējās pašvaldības teritorijas plānojumu, detālplānojumu (ja tas nepieciešams saskaņā ar normatīvajiem aktiem) un šo plānojumu sastāvā esošajiem apbūves noteikumiem, kā arī no 11. panta otrās daļas, kas paredz, ka zemesgabalu drīkst apbūvēt, ja tā apbūve nav pretrunā ar teritorijas plānojumu un detālplānojumu (ja tas nepieciešams saskaņā ar normatīvajiem aktiem).

Tādējādi arī vietējā pašvaldība ir ieinteresēta, lai likuma un Ministru kabineta noteikumu prasības tiktu pilnībā izpildītas un plānotā būvniecība tiktu īstenota saskaņā gan ar vietējās pašvaldības teritorijas plānojuma, gan detālplānojuma – ja tā izstrāde konkrētā gadījumā ir nepieciešama – prasībām.

10. Saskaņā ar Noteikumu Nr.883 54. punktu teritorijai, kurā plānota zemes vienību sadalīšana, apvienošana vai jauna būvniecība, nepieciešams izstrādāt detālpārplānojumu šādos noteiktos gadījumos: 1) vietējās pašvaldības teritorijas plānojumā paredzētajai teritorijai; 2) Baltijas jūras un Rīgas jūras līča krasta kāpu, kā arī virszemes ūdensobjektu aizsargjoslai; 3) kompleksai teritorijas apbūvei, ja teritorijā nepieciešama jaunas transporta infrastruktūras vai inženierkomunikāciju izbūve; 4) lauksaimniecībā izmantojamai teritorijai un meža teritorijai, kurā par teritorijas plānoto (atļauto) izmantošanu primāri noteikta apbūve.

No minētajām normām izriet, ka uz plānoto četru 25 stāvu māju būvniecību Apstrīdētajā teritorijā varētu būt attiecināms tikai Noteikumu Nr. 883 54. punkta 3. apakšpunkts, proti, tiek paredzēta zemes vienību sadalīšana, apvienošana vai jauna būvniecība un kompleksa tāds teritorijas apbūve, kur nepieciešama jaunas transporta infrastruktūras vai inženierkomunikāciju izbūve.

Līdz ar to Satversmes tiesai jānoskaidro:

- 1) vai Apstrīdētajā teritorijā tiek plānota zemes vienību sadalīšana, apvienošana vai jauna būvniecība, paredzot kompleksas apbūves īstenošanu, un
- 2) vai plānotās kompleksās apbūves īstenošanai Apstrīdētajā teritorijā papildus nepieciešama jaunas transporta infrastruktūras vai inženierkomunikāciju izbūve?

10.1. Konkrētajā lietā nav šaubu par to, ka Apstrīdētajā teritorijā ietilpstošajos zemesgabalos ar kadastra Nr. 0100 121 1563 un Nr. 0100 121 0981 tiek plānota jauna būvniecība. Proti, šie zemesgabali patlaban nav apbūvēti, un tajos plāno celt četras jaunas 25 stāvu mājas. Termins „būvniecība” šajā gadījumā saprotams atbilstoši Būvniecības likuma 1. panta 12. punktā norādītajam, savukārt jēdziens „jauns” nozīmē, ka tiek radīti līdz šim vidē nepastāvoši objekti (*sk. lietas materiālu 2.sēj. 87.lpp.*).

Termins „kompleksa teritorijas apbūve” normatīvajos aktos nav skaidrots. RAPLM norāda, ka ar to apzīmē teritorijas, „kur esošā vai plānotā apbūve ir funkcionāli saistīta un kur ir izbūvēts vai tiek plānots veidot vienotu ielu un ceļu tīklu un ierīkot inženierkomunikācijas” (*lietas materiālu 2.sēj. 83. – 84.lpp.*).

Latviešu valodā īpašības vārds „komplekss” nozīmē „tāds, kas aptver, piemēram, priekšmetu, parādību vai procesu kopumu” (*Latviešu valodas vārdnīca. Avots, Rīga, 1998, 391. lpp.*). Attiecinot minēto terminu uz teritorijas plānošanas un būvniecības jomu, „komplekss” nozīmētu noteiktam nolūkam veidotu tādu būvju kopumu, kuras ir savstarpēji saistītas un veido vienotu sistēmu.

No lietā esošajiem materiāliem ir redzams, ka visas četras 25 stāvu mājas plānots veidot kā vienotu daudzfunkcionālu objektu. Piemēram, plānotā trīsstāvu autostāvvietā atradīsies māju apakšstāvos un savienos visas četras mājas. Arī „Metrum” atzinumā norādīts: „izvēlētajā attīstības teritorijā plānots izvietot daudzfunkcionālu apbūves vienību – kompleksu, kura pamatfunkcijas būs dzīvokļi, biroji un tirdzniecība [...]. Kompleksa arhitektoniskā risinājuma raksturīga iezīme – tas veidots kā gaisa dārza – parka teritorija, maksimāli izmantojot, apdzīvojot un apzaļumojot visus ārtelpas līmeņus. Funkcionālais sadalījums trīs telpiskās struktūrās veido vienotu kompozīciju, vienlaikus ar savu tēlu radot semantisku skaidrību par daudzfunkcionālās dzīvojamās vienības struktūru” (*lietas materiālu 1.sēj. 47.–48.lpp.*).

Savukārt no lietā esošā dokumenta „Daudzfunkcionāla apbūves vienība” paskaidrojuma raksta secināms, ka visa kompleksa virszemes stāvu kopplatība būs aptuveni 93 000 kvadrātmetru, no tiem biroju kopplatība – aptuveni 22 000 kvadrātmetru un dzīvokļu kopplatība – aptuveni 53 000 kvadrātmetru (*sk. lietas materiālu 1.sēj. 69.lpp.*).

Tāpat ir jāņem vērā tas apstāklis, ka blakus zemesgabalam, kurā plānota būvniecība, atrodas vairākas savrupmājas. Līdz ar to detālplānojumā nepieciešams izvērtēt, vai vispār iespējams kompleksi atrisināt visus tos jautājumus, kas rastos, ja starp esošo apbūvi tiktu īstenota jauna, kvalitatīvi un kvantitatīvi atšķirīga apbūve. Proti, viens no detālplānojuma uzdevumiem ir nodrošināt, lai pēc ieplānoto objektu uzbūvēšanas gan šie objekti, gan teritorijā jau agrāk pastāvējušie objekti spētu pienācīgi funkcionēt. Vēl jo vairāk šāds pienākums pastāv tādēļ, ka plānotā būvniecība iecerēta pilsētas kvartāla iekšienē un to būtu nepieciešams savienot ar pilsētas nozīmes maģistrālajām ielām.

Arī valsts akciju sabiedrība „Latvijas valsts ceļi” tieši norāda, ka „visi nepieciešamie autoceļi E22 Austrumu ievadi Rīgā tiks pieslēgti Lubānas ielai, kas

radīs apgrūtinājumu daudzfunkcionālā centra pievadceļiem pieslēgties Lubānas ielai, kā arī daļēji Deglava ielai” (*lietas materiālu 2. sēj. 2. lpp.*).

Tādējādi iecerētā būvniecība Apstrīdētajā teritorijā atbilst kompleksas teritorijas apbūves pazīmēm.

10.2. Kompleksas teritorijas apbūves gadījumā detālplānojuma izstrādes nepieciešamību paredz Noteikumu Nr. 883 54. punkta 3. apakšpunktā ietvertie divi nosacījumi, proti, ir nepieciešama jaunas transporta infrastruktūras vai inženierkomunikāciju izbūve. Tāpat iespējams, ka abi šie nosacījumi var pastāvēt vienlaikus.

Normatīvajos aktos nav ietverta termina „transporta infrastruktūra” legāldefinīcija. Ceļu satiksmes likuma 1. panta 3. punkts noteic, ka: „ceļš ir jebkura satiksmei izbūvēta teritorija (autoceļš, iela, prospekts, šķērsiela un tamlīdzīgas teritorijas visā platumā, ieskaitot brauktuvi, ietves, nomales, sadalošās joslas un saliņas). Ceļa kompleksā ietilpst ceļš, mākslīgās būves (tilti, satiksmes pārvadi, tuneļi, caurtekas, ūdens novadīšanas ietaises, atbalsta sienas un citas būves), ceļu inženierbūves (pasāžieru sabiedrisko transportlīdzekļu pieturvietas un paviljoni, bremsēšanas un paātrinājuma joslas, transportlīdzekļu stāvvietas, atpūtas laukumi, velociņi un ietves, ceļu sakaru un apgaismojuma līnijas un citas inženierbūves), satiksmes organizācijas tehniskie līdzekļi (ceļa zīmes, luksofori, signālstabiņi, aizsargbarjeras, gājēju barjeras, vertikālie un horizontālie ceļa apzīmējumi un citi tehniskie līdzekļi)”. Savukārt Dzelzceļa likuma 4. pantā noteikts, kas ir „dzeltceļa infrastruktūra”.

Arī RAPLM, atsaucoties uz Dzelzceļa likuma 4. pantu, norāda, ka transporta infrastruktūra ir kompleksa inženierbūve, kas attiecināma uz ceļiem un dzeltceļu un ietver zemes klāti, virsbūvi, robežzīmes un aizsargstādījumus, kā arī citus to izmantošanai un uzturēšanai nepieciešamos objektus un sastāvdaļas.

Līdz ar to iespējams secināt, ka termins „transporta infrastruktūra” ietver kompleksai teritorijas apbūvei nepieciešamos jaunus ceļus un pievedceļus, kas nodrošinātu iespēju piekļūt ēkām un būvēm.

No lietas materiāliem redzams, ka būvniecību plānots īstenot neapbūvētā teritorijā, kurā nav izveidota nepieciešamā transporta infrastruktūra. No „Metrum” atzinuma un dokumenta „Daudzfunkcionāla apbūves vienība” paskaidrojuma raksta

secināms, ka pie ēkām vai zem tām ir paredzēta autostāvvietu aptuveni 1100 automašīnām. Proti, tiek plānota viena autostāvvietu katram dzīvoklim un viena autostāvvietu uz katrām 50 kvadrātmetriem biroju platības (*sk. lietas materiālu 1.sēj. 69.lpp.*).

Turklāt Stopiņu novada dome, kuras administratīvā teritorija atrodas aptuveni 500 metru attālumā no plānotās būvniecības teritorijas, norāda, ka uz Apstrīdētajai teritorijai blakus esošā autoceļa jau tagad veidojoties lieli satiksmes sastrēgumi. Ja pienācīgā kārtā netikšot atrisināti jautājumi par transportlīdzekļu izvietošanu uz Lubānas ielas, tikšot apgrūtināta transporta kustība un tā daļēji radīšoties papildu problēmas Stopiņu novada Dreiliņu ciemata iedzīvotājiem (*sk. lietas materiālu 2.sēj. 1.lpp.*).

Tādējādi, ņemot vērā to, ka plānotā būvniecība radīs ievērojamu papildu slodzi autotransporta satiksmei, nolūkā nodrošināt automašīnu piekļūšanu plānotajām daudzstāvu ēkām būs nepieciešams veidot jaunu transporta infrastruktūru.

10.3. Vērtējot to, vai Apstrīdētajai teritorijai nepieciešama jaunu inženierkomunikāciju izbūve, jāņem vērā gan tas, ka daudzfunkcionālā būve tiek plānota neapbūvētā teritorijā, gan tas, ka tā būs liela būve. Būvniecības likuma 1. panta 19. punkts paredz, ka inženierkomunikācija ir ierīce, aprīkojums vai ierīču un aprīkojumu kopums, kas paredzēts būves apgādei ar izejvielām, sakariem, energoresursiem un citiem resursiem. Var secināt, ka Apstrīdētajā teritorijā būs nepieciešams ierīkot jaunas ūdens, kanalizācijas, enerģijas (siltuma, gāzes, elektroenerģijas) un sakaru apgādes sistēmas.

Tādējādi, lai nodrošinātu plānoto daudzstāvu ēku būvniecību, būs nepieciešama jaunu inženierkomunikāciju izbūve.

10.4. Arī Satiksmes ministrijas, valsts akciju sabiedrības „Latvijas valsts ceļi” un Stopiņu novada domes vēstulēs Domes uzmanība vērsta uz tādām atsevišķām, bet būtiskām Apstrīdētās teritorijas attīstības problēmām, kuras tieši detālplānojuma izstrādāšanas procesā būtu vērtējamas, apspriežamas, kā arī iespēju robežās novēršamas (*sk. lietas materiālu 2.sēj. 1. – 5. lpp.*).

Lemjot par tās teritorijas noteikšanu, kurai ir izstrādājams detālplānojums, vērā jāņem arī tas, ka Apstrīdētajā teritorijā esošajā zemesgabalā ar kadastra Nr. 0100 121

2633 tiek plānota vienas 15 stāvu un vienas 17 stāvu daudzfunkcionālas ēkas būvniecība. Tādējādi Dome varētu apsvērt, vai nebūtu lietderīgi Apstrīdētajai teritorijai izstrādāt kopēju detālplānojumu, lai vienoti atrisinātu visus jautājumus, kas attiecas uz šīs teritorijas turpmāko funkcionēšanu.

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Noteikumu Nr. 883 54. punkta 3. apakšpunktu, secināms, ka pirms plānotās būvniecības Apstrīdētajai teritorijai ir izstrādājams detālplānojums un līdz ar to teritorijas plānošanas process šajā teritorijā vēl nav noslēdzies.

11. Satversmes tiesa ir atzinusi, ka spēkā esošu teritorijas plānojumu var grozīt tikai tad, ja ir mainījies tā izstrādes pamatā esošais pamatojums (*sk. Satversmes tiesas 2004. gada 9. marta sprieduma lietā Nr. 2003-16-05 secinājumu daļas 7. punktu*). Likums neliedz Domei vienlaikus izstrādāt gan jaunu teritorijas plānojumu, gan arī detālplānojumu, ciktāl attiecībā uz katru no tiem tiek ievērotas likuma prasības (*sk. Satversmes tiesas 2008.gada 24.septembra sprieduma lietā Nr. 2008-03-03 16.2.punktu*). Tāpat likums Domei neliedz arī apstrīdētajai teritorijai vienlaikus izstrādāt gan teritorijas plānojuma grozījumus, gan arī detālplānojumu. Tomēr šo aktu pieņemšanas secībai ir jāatbilst Teritorijas plānošanas likuma 6.panta piektajai daļai, proti, detālplānojumam jābūt apstiprinātam pēc Rīgas teritorijas plānojuma 2006.–2018.gadam grozījumu pieņemšanas un jāatbilst šiem grozījumiem.

Tā kā Apstrīdētās teritorijas plānošanas process nav noslēdzies, Pieteikuma iesniedzējiem Apstrīdētais plānojums vēl nav radījis pamattiesību aizskārumu. Līdz ar to tiesvedības turpināšana lietā nav iespējama.

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 29. panta pirmās daļas 6. punktu, Satversmes tiesa

nolēma:

izbeigt tiesvedību lietā Nr. 2008-24-03 „Par Rīgas teritorijas plānojuma 2006.–2018. gadam daļas, kas paredz, ka teritorija starp A. Deglava ielu, Lubānas ielu, izbūvēto A. Deglava ielas turpinājumu līdz Kaives ielai un projektēto Rembates ielu

ir jauktas apbūves teritorija, atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 1. un 115. pantam”.

Lēmums nav pārsūdzams.

Rīcības sēdes priekšsēdētājs

G. Kūtris